

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Czegléd követe s a selyemzsinór.

Czegléd szinmagyar közönsége erősen temperamentumos is. Izzásig hevessé váló véralkanta a képviselőválasztásoknál szokott megnyilvánulni, — mikor a város szavazó polgárai politikai akaratukat fejezik ki, ami megfelel hangulatuknak, jó vagy rossz kedvüknek, tetszésüknek, vagy nemtetszésüknek, lelkesedésüknek — vagy haragjuknak, közállapotainkkal szemközt. Ehez képest választják meg a törvényhozásba küldendő képviselőjüket is a maguk hullámzó gusztusa szerint. Ezek a hullámok persze nagyon változatosak; egyszer egy hatalmas gályát emelnek magasba, máskor egy vízbe bukott macskát; hullámváltozással aztán eltűnik a ceglédi habok felületéről a gálya is, no meg a macska is.

Igy volt ez a múltban. Valaha Kossuth Lajos hatalmas egyéniségét választották meg képviselőjüknek a kiigazítás után, — huszonöt évvel később meg Verhovay Gyula felé fordult bizalmuk, akire ma ők is pironkodva gondolnak vissza. Ez a végletek felé udráló bizalom Kossuth Lajos halála után fiának: a nagy műveltségű, finom lelkületű Kossuth Ferencnek adta Czegléd város mandátumát, míg most a két Kossuth örökébe az a megtestesült éretlenség fickándozik, aminek neve: Lendvai István.

Közel egy év óta látja az ország, láthatja Czegléd közönsége is ennek a honatjának viselkedését az ország házában, sokszor röstelkedhettek miatta a jóízű emberek s az egész közvélemény már bizonyosan megalkotta róla elítélő véleményét. Komoly országos pártok nem is fogadnák kebelükbe az ilyen izgagát, megfigyelmeznék bolondériáival. Nem így a fajvédők kised csoportja; a fajvédőknek ilyen temperamentumu, ilyen ember kell, mert az ő felfogásuk szerint a magyar fajt ilyen csínytevésekre hajló fiúk stílusában kell megvédelmeznünk.

Legújabb csinje Lendvai Istvának Miskolc városában esett meg, a hol a fajvédők tartották négyülést s ahol Lendvai legújabb hóbortjában azt jelentette ki, hogy ő ezennel elküldi nemzetünk nevében Behlen Istvánnak a — selyemzsinórt.

Azt hisszük, Czegléd városa a jövő választáskor nem ugyan selyemzsinórral cseréli fel Lendvai mandátumát, hanem utilatut köt a talpa alá.

A miniszter 1-5 ezerszeresig emelte a büntetési és pénzbírság értékhatárát.

Budapest, július 17. Az igazságügyminiszter a büntető törvénykönyvben megállapított értékhatárokat ezerszeresére, a kisebb értékhatárokat ötezerszeresére emelte fel. Ugyancsak felemelte a pénzbüntetés és a pénzbírság értékhatárát is és pedig ennek legmagasabb értékét átlagosan ötezerszeresére, legkisebb értékét pedig kettőezeröttszorosára.

Bethlen miniszterelnök nyilatkozata egy angol lap számára.

Magyarország békés szándékairól, a kölcsönről és a korona stabilizáciájáról.

A Londonban megjelenő Daily Mail budapesti tudósítója a napokban felkereste gróf Bethlen István miniszterelnököt budai palotájában s több kérdést intézett hozzá. A miniszterelnök a következőket válaszolta:

— Sohse félttem attól, hogy a kölcsönt ne mkapjuk meg, de őszintén megvallom, arra nem voltam elkészülve, hogy Londonban ennyi előzetlenséggel találkozzunk, hogy egy órában belül aláírják a magyar kölcsönt. Fényesen bizonyítja ez a körülmény azt, hogy a mi angol barátaink bíznak a magyar jövőben. És én bizony ezért hálával gondolok rájuk. Olvastam azt a cikket, amelyben a Daily Mail a magyar kölcsön sikerével foglalkozott.

Bethlen István azután így folytatta:

— Ami a külpolitikai helyzetet illeti, nem hiszem, hogy Romániának félnie kellene Oroszországtól Beszarábiát illetően. Ez a konfliktus egy hamar nem fog bekövetkezni!... Tőlünk pedig igazán nem kell tartania senkinek. A mi kormányunk nem túri, hogy a magyarok bárkit is megármadjanak. Nem igaz az, hogy itt titokban fegyvereket készítenek.

A miniszterelnök ezután arról beszélt, mily nagy szüksége van Ma-

gyarországnak nyugalomra és békére.

— Azért van szükségünk nyugalomra és békére — hangsúlyozta — mert csak így tudjuk a termelés intenzitását fokozni. Semmi kétségem nincs afelől, hogy ez az intenzivítás lassan bár, de el fog következni.

A magyar kormány már közeledik a stabilitás felé. Nem célunk, hogy valutánk árfolyama túlságosan gyorsan emelkedjék s ezt az irányzatot nem is támogatjuk. Ha a korona kurzusa emelkedne, az árúkat csak nehezen lehetne leszállítani. Már pedig a mi népünk éppen eleget szenvedett. Az én nézetem az, hogy a magyar korona körülbelül azon a szinten fog egyelőre stabilizálódni, ahol most van.

Bethlen István kiemelte, hogy Magyarország az összes szomszédával a lehető legjobb viszonyt akarja fenntartani.

— Azt akarjuk — ugymond — hogy ezt a jó viszonyt kereskedelmi szerződésekkkel és az árú kölcsönös szabad kicserélésével tarthassuk fenn. Mi a kiviteli és beviteli tilalmakat apránként eltöröljük és reméljük, — hogy szomszédaink ugyanezt fogják cselekedni.

Herriot és MacDonald fontos kijelentései a londoni konferencián.

Amerika delegátust küld a Dawes-féle tervet végrehajtására.

London, július 17. A tegnap kiadott hivatalos közlemény szerint MacDonald a következőket mondotta a londoni konferencián:

— A Dawes-féle tervet nemcsak arra szolgál, hogy Németországtól biztosítókat kapjunk, hanem megkísérli a német valuta stabilizálását és a német költségvetési egyensúly lehető biztosítását. A Dawes-féle tervet az egyetlen dolog, ami reményt nyújt Németországnak arra, hogy kivergődjik pénzügyi inszégéből. Mac Donald így fejezte be szavait: Ha azt akarjuk, hogy tárgyalásaink eredménye legyen, egységnek

kell lenni. Kérni fogjuk Amerikát, nem mint kormányt, hanem mint népet, amelynek bőséges segédforrásai vannak, vegyen részt a pénzügyi tervekben, melyeket csak végre kell hajtani. ha azt akarjuk, hogy Európa talpra álljon. MacDonald azután az értekezletet megnyitottnak jelentette ki és Herriot francia miniszterelnöknek adta meg a szót.

Herriot többek között ezeket mondotta:

— Arról van szó, hogy azoknak az embereknek érdekeit, akik hosszú időn át egyformán megszenvedték a borzalmas háborút, megvédjük az-

zal a szükségességgel, hogy a müncheni által ohajtott békét állítsuk helyre. A konferenciára váró feladatok rendkívül nehezek, azonban, a mennyire csak lehetséges, a megoldás elérésén fog munkálkodni.

Herriot végül kérte MacDonaldot, hogy vállalja az elnöki tisztet.

Kellog, amerikai nagykövet többek között ezeket mondotta:

— Ha nem ugyanabban a minőségben és nem ugyanazzal a hatáskörrel jöttünk is ide, mint a többi delegátusok, mert nem vagyunk részesei a versaillesi szerződésnek, azonban az a szellemmel jöttünk, amivel a többi delegátusok és segíteni akarunk. Nem kívánunk egy országra sem olyan mérhetetlen nyomást gyakorolni, vagy olyan politikát elfogadni, amely annak nézete szerint nem felel meg gazdasági és politikai érdekeinek, hanem meg akarjuk oldani Európának nemzedékek óta legnagyobb gazdasági problémáit. Az amerikai kormány s az amerikai nép azt hiszi, hogy a Dawes-féle jelentés elfogadása az első nagy lépés Európa helyreállítása, iparának stabilizálása és a népek boldogulása felé.

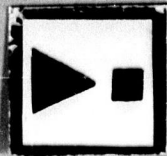
De Stefani, az olasz delegátus többek közt kijelentette, hogy a konferencia sikerétől függ teljesen Európa talpraállítása, ugy politikai, mint gazdasági tekintetben.

Hayashi báró, japán delegátus kijelentette, hogy kormánya boldog, — hogy kezdeményező lépést tesznek azoknak a nehéz problémáknak megoldása felé, amelyek a háború vége óta negyedik, sötötödik éve fennállnak. A japán kormánynak az az óhaja, hogy a konferencián képviseltek komolyan arra törekedjenek, — hogy a konferencia munkálatai sikerrel végződjenek.

Theunys, belga miniszterelnök annak a bizakodásnak adott kifejezést, hogy a konferenciának sikerülni fog a világ részére igazságot és békét hozni.

MacDonald befejezéstül kijelentette, hogy a történelmi jelentőségű konferencia elnöki tisztében minden tőle telhetőt el fog követni és reméli, — hogy a konferencia egyuttal példája lesz annak, hogy miképp bizonyítják be jóérzésű férfiak, hogy a béke követői lehetnek a nélkül, hogy feladnák azoknak a nemzeteknek vitális érdekeit, amelyeket képviselnek.

London, július 17. (Reuter.) A konferencia háro mbizottsága ma délután a külügyminiszteriumban találkozott. A Reuter iroda értesítése szerint a bizottság munkája jól halad és még mindig remélik, hogy a konferencia 8-10 napnál tovább nem tart. Amerika magatartását illetőleg bizonyossággal lehet állítani, hogy Amerika a Dawes-féle tervet végrehajtásával kapcsolatban fődelegátussá amerikai embernek való kinevezése ellen, illetve az ellen, hogy a Dawes-féle tervetben szükségesnek mutatkozik, hogy a jóvátételi bizottságban amerikai is részt vegyen, — nem emelnek kifogást.

Ha meghíúsúna a konferencia . . .

London, július 17. (Britt hivatalos szikratáviró szolgálat.) A Times a szövetségi konferenciával foglalkozva azt írja, hogy a konferencia sikeréhez annál inkább bízni kell, mivel annak minden tagja át van hatva annak a tudatától, milyen lényeges következményei lennének a konferencia meghíúsulásának. A konferencia nem jutna meggyezésre a konferencián résztvevők, lehetetlenné válna a Dawes jelentésben foglalt elvek elfogadása s akkor Európa vezetése is terv nélkül maradna és a zavar még sokkal nagyobb lenne, mint eddig volt. *Könnyű elképzelni, hogy a konferencia meghíúsulása a valutákra, a tőzsdékre, az iparra és kereskedelemre, nemkülönbön az általános, minden európai ország pénzügyi helyzetére milyen borzasztó hatással volna.*

Jugoszlávia és Románia tiltakozása.

Páris, július 17. (Hvas.) Az Echo de Paris londoni értesülése szerint Jugoszlávia és Románia képviselői tiltakoztak az ellen, hogy nem az őket megillető arányban kaptak képviselőket a londoni értekezlet bizottságában.

A Kmetty-ügy.

A kultuskormány két jogi tanácsék megszüntetését kéri a pesti egyetemről.

Budapest, jul. 17. Notter Antal dr az egyetem jogi karának dékánja tegnap az egyetemi tanács útján felterjesztést intézett a kultuszminiszterhez, amelyben részletesen kifejti az egyetemnek és tanárainak magatartását a kommun alatt. Így különösen Ballagi Aladárnak és dr Angyal Pálnak tevékenységét kíséri kemény kritikával, de foglalkozik mások személyével is a jogi karon, sőt Conch Győző különvéleményével is hadra kél. — Notter felterjesztése a bölcsészeti karnak és az egyetemi tanácsnak határozatát törvénytellennek tartja és sértőnek a jogi kar autonómiájával szemben és ezért arra kéri a kultuszminisztert, hogy semmisítse meg a bölcsészeti karnak azt a határozatát, amellyel állást foglal Kmetty Károly megválasztásával szemben, továbbá kéri, hogy az egyetemi tanács határozatát se tegye magáévá a kultuszminiszter, hanem szerezzen érvényt az egyetem igazi autonómiájának.

A kultuskormány két jogi kari tanácsék megszüntetését kéri az egyetemről a pénzügyi helyzetre való tekintettel. Klébelsberg Kunó gróf kultuszminiszter leiratot intézett az egyetem jogi karához, hogy a nemzetközi jog és jogtörténet harmadik tanszékét szüntesse be. Ezen tanszékek jelenleg Illés József és Reiner János által vannak betöltve, ami azonban nem azt jelenti, mintha a két professzor távozásra válna esedékessé, mert ezen tanszékek megszüntése akkor következne be, amikor Timon Akos és K. Kovács Gyula nyugdíjba vonulnak. A jogi kar szeptemberi ülésén fog egyébként ezzel a kérdéssel foglalkozni.

Bukarestbe akarják vinni a kolozsvári levéltár régi okleveleit.

Brassóból jelentik: A Brassói Lapok értesülése szerint a román kormány elrendelte, hogy Kolozsvárról a városi levéltárban elhelyezett régi okleveleket és könyveket szállítsák be a bukaresti országos levéltárba. A tanács a rendeletet nem teljesítette, hanem tiltakozó feliratot intézett a kormányhoz.

Incidens egy magyar bíró és az olasz vívók között.

Párisból jelentik: A kardvívás döntőjében ma incidens történt. Egy magyar bíró felszólalt, hogy Politti, az olasz favorit túlságosan könnyen legyőzi saját honfitársait, amit nyilvánvalóan azzal ér el, hogy az olasz ellenfelek nem veszik komolyan a mérkőzést.

Az olasz vívó erre megtámadta a magyar bírót.

A mérkőzést azonnal félbeszakították és összehívták a döntőbírókat.

A bíróság az olasz vívót kizárta, a mai mérkőzést érvénytelennek nyilvánította és a mérkőzés holnapi megismétlését rendelte el.

Híre jár, hogy a másik három olasz vívó is visszavonul.

Garai és Schenker kerültek be a kardvívóverseny döntőjébe.

Az olimpiai mérkőzések legújabb eredményei

Páris, jul. 17. Az olimpiai kardvívóverseny középdöntője során az első poulban Garai hat győzelemmel harmadik lett, Terstyánszky pedig négy győzelemmel az ötödik. A második poulban Schenker hat győzelmet aratott és így harmadik lett. Garait és Schenkert kvalifikálták a döntőbe.

A 100 méteres uszás első középdöntőjében a magyar Bartha 1 perc és 19.4 mp. alatt harmadik lett és így kvalifikálták a döntőbe.

Az olimpiai páros női teniszversenyben a magyar Péteryné-Gerenci pár nem állott ki az amerikai Wighamann-Wills párral szemben és így vesztesnek nyilvánították őket.

A vegyes páros versenyben a hollandi Boermann-Timer pár 6:4, 6:2 arányban győzelmet aratott a magyar Péteryné-Kelemen pár felett.

A férfi teniszmérkőzésen az egyes versenyben Williams (Egyesült Államok) győz Kehrling (Magyarország) felett 6:2, 3:6, 6:3, 4:6, 6:3 arányban.

A vízpoló mérkőzésben Franciaország 3:0 arányban megverte Belgiumot és ezzel a vízpoló torna győztese lett.

A 8 evezős versenyt az Egyesült Államokat képviselő Yales egyetem csapata nyerte meg. Eredmény 6 p. 35.4 mp. 2. Kanada, 3. Olaszország, 4. Anglia lett.

Az olimpiai uszás mérkőzésen a 100 méteres hát-uszásban Kealoha leverte az olimpiai világrekordot.

A 200 méteres hát-uszás döntőjében Skelton leverte az olimpiai rekordot.

Sztrájkra és passzív rezisztenciára készülnek az osztrák állami tisztviselők.

Bécs, július 17. Az osztrák államhivatalnokok közül azok, akik a nagy német szövetséghez tartoznak, elfogadták azt a kompromisszumot, amelyet a nagynémetek a kormányval kötöttek s azután a hivatalnokok testülete elé terjesztettek. Azok a hivatalnokok ellenben, akik szociáldemokrata szervezetek tagjai, nem hajlandók a megállapodásokat elfogadni és elhatározták, hogy két óras

tüntető sztrájkot rendeznek.

A sztrájk holnapra várható. A szociáldemokrata hivatalnokok főleg a posta és táviró alkalmazottai, úgy, hogy valószínűleg holnap délelőtt a telefon, táviró és posta szolgálat két óráig szünetelni fog. Az államnyomda alkalmazottai egyelőre várakozó álláspontot foglalnak el. Ugy mondják, hogy a mai nap óta passzív rezisztenciában vannak.

Oroszország kritikus időt él.

Rossz a termés. — Proletár forradalmat akarnak előidézni a szomszéd államokban. — Az első pont: Románia.

Berlinből jelentik: Ide érkező hírek szerint Oroszországban kritikus a helyzet. Az orosz mezőgazdasági gazdálkodás és a rossz időjárás miatt a termés rendkívül kedvezőtlenül ütött ki. Az ipari és kereskedelmi piac szintén pang. Az állami bank nem tud új bankjegyet nyomtatni, — csak ha a fedezeti törvényt megszegi. Most vagy megindítják a bankoprést, a törvény ellenére, vagy eladják a termést a külföldnek, ami, tekintettel a rossz termésre, még nagyobb éhséget idézne elő, mint az elmúlt évben volt.

Ezenkívül a tömegek elégedetle-

nek Szibériában, Keletoroszországban több felkelés van készülöben. — Turkesztánban a helyzet sokkal komolyabb, mint ahogy azt az orosz kormány elismeri.

A helypolitikai helyzet szintén kedvezőtlen, amennyiben a radikálisok újra előtérbe nyomultak és terroriztikus kormányt akarnak alakítani.

A szovjet vezetősége ezért igen messzemenő külpolitikai tervekkel akarja Oroszország helyzetét megjavítani.

Az Oroszországgal határos államokban: Németországban, Lengyelországban és Csehszlovákiában proletár

forradalmakat akar felidézni. Bizik abban, hogy Németországban a szakértői javaslat miatt elkezdődött népi hallgatni fog a kommunista agitátorok beszédére.

A Balkánon és Bulgárián keresztül előre akar haladni Oroszország. Első állomása Bulgárián keresztül Románia lenne.

Berlinben komolyan számolnak az oroszok ezen tervével, azonban nem hiszik, hogy a német népi hallgatna az orosz agitátorokra.

Körmendy Ékes Lajosot kiakarják üldözni a cseh hatóságok.

Prága, jul. 17. A Lidove Noviny írja: Körmendy Ékes Lajos magyar kiscsapatáért képviselőnek ma kézbesítették a felvidéki teljhatalmu pótmíniszterium döntését, mely szerint a képviselő nem csehszlovák állampolgár. A határozatban egyuttal tudatják vele, hogy a kassai rendőrfőnökséget utasították arra, hogy névét az idegen állampolgárok listájára vegye fel. — Körmendy Ékes Lajos Kassán már több mint 20 éve lakik. A képviselő a képviselőház elnökségéhez azonnal felelkezést, illetve panaszt nyújtott be, a pozsonyi miniszterium döntése ellen, amelyben képviselői immunitásának megsértését látja. — Körmendy egyuttal a legfelsőbb közigazgatási bírósághoz is panasszal fordult.

Pasics lemondott.

Belgrád, jul. 17. (Cseh sajtóiroda.) Jovanovics a szkupstina elnöke este közölte a sajtó képviselőivel, hogy a miniszterelnök mai kihallgatása alkalmával szóbelileg felajánlotta a királynak a kormány lemondását.

Belgrád, jul. 17. Pasics miniszterelnök ma délelőtt megjelent a király előtt s ismertette az általános politikai helyzetet. Kifejtette előtte a kormány koalíció helyzetét, szerinte az egyedüli kivétel utat a választás. Sándor király tudomásul vette a miniszterelnök előterjesztését és kijelentette, hogy délután a szkupstina elnökét Jovanovicsot hívja magához és kikéri véleményét.

A hajókon fosztogatják az amerikai leveleket.

Berlin, jul. 17. A német kikötővárosok rendőrsége és az amerikai detektívek energikusan keresik az Amerikából német állomások felé irányított gőzösökön azokat az embereket, akik rendszeresen kifosztják a levélküldeményeket. Különösen a Magyarországra, Németországra és Ausztriába címzett leveleket szeretik kifosztani, mert ezekben a levelekben van leggyakrabban pénzküldemény. Legutóbb a Belgenland nevű gőzösről fosztottak ki 328 ajánlott levelet és 26-ot elloptak. Az angol kikötőkbe érkező hajókon is kifosztják a leveleket és ezeket a tolvajokat sem tudták eddig kézrekeríteni.

Leleplezés az orosz kereskedelmi missziókról.

Prága, július 17. A Vecser foglalkozik azzal a körülménnyel, hogy egész Európában kommunistákat tartóztatnak le és azt állítja, hogy az egyes fővárosokban levő orosz kereskedelmi misszióknak katonai jellegű van. Moszkvában legutóbb katonai ügyekre különös figyelmet fordítanak. Három szervezeti csoportot állítottak fel. Az első központi csoport Berlinben van. Ez alá rendelték a közép-európai államokban levő összes ügynökségeket. E csoport főszékhelye azonban jelenleg Prágában van, az orosz kereskedelmi misszióknál. A prágai szervezet alá van rendelve a jugoszláv, cseh, bolgár és román szervezet.

Izzadás ellen ANTISANOL

kenőcs, elismert hatású gyógyszer, készíti

BÁNÓ ANDOR

„Arany Annyal” gyógyszerháza Debreczen, Piac-utca és Szent Anna-utca sarok. Telefon szám: 4-53. Törvényesen védve.

Magyar versenyzők elvitték a német birodalmi elnök és a külügyminiszter díját.

Berlin, július 17. (Wolff.) A Berliner Sportklub által rendezett nemzetközi atlétikai verseny során, mely tegnap folyt le, a 100 méteres síkfutásban 10.8 másodperc alatt a magyar Gerő győzött; a közvetlen utána beérkezett ellenfél: Schlöcke, három méterrel maradt vissza. A 400 méteres síkfutásban 51 másodperc alatt 4 méter előnnyel a magyar Kurunczy első lett. A 4x100 méteres stafétafutást 43.6 másodperccel szintén a magyarok nyerték meg. Távolugrásban 476 centiméterrel Magyar lett első.

A magyar versenyzők úgy a birodalmi elnök, mint a birodalmi külügyminiszter díját elvitték.

Dr. Stresseman birodalmi kancellár ebből az alkalomból sok szerencsét kívánt a berlini magyar követnek honfitársai sikeréhez és nagy elismeréssel nyilatkozott róla.

Kelety és Tasnády Szücs maradnak a Máv. élén.

Budapest, július 17. Beavató helyről közlik: A kereskedelemügyi miniszteriumban ma délelőtt Walkó Lajos kereskedelmi miniszternél megjelent Kelety Dénes a Máv. elnökgazdátja. A tanácskozáson megbeszéltek mindazokat a meghozandó intézkedéseket, amelyek a Máv. átszervezésére és beruházi költségeinek fedezésére irányulnak.

A tanácskozás ténye már magában is teljes megcáfolja azt hi esztelést mintha a Máv szanálásával kapcsolatosan akár Kelety Dénes, elnök, akár Tasnády Szücs András elnök helyet es távoznának a Máv. éléről.

Hol van az amerikai tótok 55 ezer dollárja?

Prága, július 17. A Szlovák jelentése szerint az amerikai tótok ligája 16. kongresszusán a kongresszus elnökségéhez interpellációt nyújtottak be annak a kerekben 55 ezer dollárt kitevő összegnek sorsáról, amely összeget az amerikai tótok a felvidék megsegítése céljaira küldöttek 1919 ben Benes cseh külügyminiszter címére. Az elnökség úgy válaszolt, hogy az összeget 1919 ben amerikai bankárok útján megküldték Benes cseh külügyminiszter címére. A pénzt az amerikai tótok kimonodottan Szlovénzko megsegítésére küldték el, a ligának azonban nincsen tudomása arról, hogy az összegből valamilyen juttatást volna a felvidéknek. A lap felszólítja Benes külügyminisztert, hogy adjon számot az összeg hová fordításáról.

A szerémségi szállótermés titokzatos pusztulása.

Ujvidékről jelentik: A szerémségi szállótermés titokzatos körülmények között alig pár óra alatt elpusztult. A rejtélyes csapást, amelyet egyáltalán nem tudnak megmagyarázni a szállótermelők, sűrű eső előzte meg. A szállóban dolgozók észrevették, hogy a szálló a kisütött napon hirtelen vörösdönni kezd és a szemek erősen megduzzadnak. Az érthetetlen változás nagy feltűnést keltett a szállósgazdák között, akik azonban csak akkor áltak ijedten a rejtély előtt, amikor a megduzzadt szemek gyorsan száradni kezdtek és lehultak a fűtőkről.

Szakértők szerint valamely eddig ismeretlen betegség lépett fel, amely az egész szállótermést elpusztította. A kár több, mint 20 millió dinár, amelyből semmi sem térült meg, miután a szállótermés csak jégkár ellen van biztosítva.

Berlinben feltalálták az aranygyártást.

A találmánynak azonban egyelőre nincs gyakorlati értéke.

Berlin, július 17. A Berlin-Scharlottenburgi technikai főiskola fotokémiai laboratóriuma vezetőjének Miete tanárnak és magánasistensének Stramreich doktornak a higany atom kísérleti felbontásával sikerült higanyból aranyat előállítani. E kiváló tudományos sikernek azonban nincsen gyakorlati eredménye, mert a két tudós eljárása alapján egy kg. arany előállításához legalább 20 millió aranyárka értékű higanyt és villamos áramot kell felhasználni.

Könyves Tóth Kálmán temetése.

A városi tanács testületileg, a lelkeszi kar teljes számban, paláttal és főveggel vesz részt a temetésen.

Az ősz debreczeni lelkipásztor, Könyves Tóth Kálmán halála mély gyászba borította Debrecen. Számos ezren élnek Debreczenben, akik szeretettel gondolnak rá, a kiknek ő nyújtotta a keresztség szent jegyét, vagy akiknek házasságára ő mondotta az egyház áldását. A társadalmi életben vezető, nemes egyéniségével szerzett tisztelőkön kívül gyászoló lélekkel áll koporsója mellé az irodalmi világ is. A debreceni egyház a kivételes ritka értéket képviselő evangélikus férfiakat illető méltó keretben rendezi meg a patriarka utolsó útját.

Mint megírtuk, a temetési gyász szertartás ma délelőtti fél 11-kor veszi kezdetét a paróchián, innen a gyászmenet a Kistemplomba vonul, hol Tankó Béla egyetemi tanár fog beszédeszt megmondani. — Az elhunytat a család Kossuth-utcai sírboltjában helyezik örök nyugalomra Révész Imre lelkész bucsuszavai mellett.

A városi tanács elhatározta, hogy Könyves Tóth Kálmán temetésén testületileg fog megjelenni. Dr. Magoss György polgármesterrel az élén fognak megjelenni a tanácsstagok a gyászháznál.

Egyszermind intézkedett a tanács, hogy a temetésen hat városi hajdu is részt vegyen díszruhában.

A debreceni lelkészek és segélelkészek szintén teljes számban vesznek részt a szertartáson. Délelőtti 10 órakor gyülekeznek Szele György lelkész hivatalában és in-

nen testületileg paláttal és főveggel vonulnak a temetésre.

Könyves Tóth Kálmán halála alkalmából a debreceni Csokonai-Kör a következő felhívást bocsátotta ki:

A bibliai kort ért ősz költő és lévita a Csokonai-Körnek megalapítása óta választmányi tagja volt s a Kör munkásságában mindenkör élénk részt vett. Tevékenysége csak az utóbbi időben csökkent, a mikor magas kora miatt a nyilvánosság előtt ritkább időközökben szerepelt. A Csokonai-Kör testületileg vesz részt érdemes tagjának temetésén s az elnökség ez uton kéri a választmányi tagokat, hogy őt minél nagyobb számban jelenjenek meg. Gyülekezés az Ispóty téri paróchián fél 11 óra előtt néhány perccel.

A városi tanács csütörtöki ülésén dr. Magoss György polgármester meghatott hangon emlékezett meg Könyves Tóth Kálmán elhunytáról és azt indítványozta, hogy a tanács küldöttségileg fejezze ki részvétét és fájdalomát a debreceni egyháznál és a gyászoló családnál. A városi tanács ma délelőtti fog kondoleálni.

A debreceni református egyház presbiteriuma július 19-én, szombaton délután 3 órakor az egyház tanácstermében ülést fog tartani. Az ülés tárgysorozatán szerepel az egyházi elnökség jelentése Könyves Tóth Kálmán elhalálzásáról.

Csak a jövő héten kerül szabadlábra Eskütt Lajos.

Valószínűleg még e hó folyamán megtartják az ügyében a főtárgyalást.

Budapest, július 17. Széles körökben keltett tegnap feltűnést a vádtanács határozata, amellyel Eskütt Lajost 15 millió koronás óvadék letétele ellenében szabadlábra helyezte. A tegnapi vádtanácsi tárgyaláson Moldoványi Géza ügyész tudomásul vette az óvadék ellenében való szabadlábra helyezést. Ez ügyben azonban közben bonyodalmak következtek be. Az történt, hogy az igazságügyminiszter rendelete értelmében a nagyobb bünyűgyi óvadékokat most már nem az állampénztárnál kell letenni, hanem azt a postatakarékpénztár útján a Pénzügyi Központba kell küldeni, amely azután csak napok múlva értesíti az ügyészséget az óvadék letételéről. Eskütt Lajos védoje ma hiába ajánlotta fel az állampénztárnak a 15 millió korona óvadék letételét, nem fogadták el és így a postatakarékpénztárba fizették be ezt az összeget. A befizetésről szóló értesítés legjobb esetben is holnap jut a Pénzügyi Központ tudomására és így semmi kilátás arra, hogy hétfő előtt megkapja a vádtanács elnöke az értesítést az óvadék

befizetéséről, addig pedig Eskütt Lajost semmi körülmények között sem helyezhetik szabadlábra.

Munkatársunk illetékes helyen érdeklődött, megfélemlenek-e a valószínűleg azok a hírek, amelyek szerint Eskütt Lajos ellen közigazgatási eljárást tesznek folyamatba. Informátorunk az ügyre vonatkozólag azt a választ kapta, hogy erről szó sincs és hogy az igazságügyminiszteriumi értekezleten Polónyi Andor és Moldoványi Géza dr. pusztán csak az Eskütt ügy egyes részleteiről referáltak, valamint a vádtanács tegnapi tárgyalásairól. Tény az, hogy szó lehet arról, hogy Eskütt Lajos rágalmazási és zsarolási perében a büntető törvényszék még július folyamán megtartja a főtárgyalást.

Ramminger hölgyfodrász
szpeciál hajfestő és parókakészítő
Varga-utca 1. (Iparbank.)

Közeledik az ázsiai kolera.

Belgrád, július 17. Az ázsiai kolera, amely a legutóbbi időben Görögországban lépett fel, áttért a S. H. S. királyság területére. A déli határvídeken az utóbbi időben több kolera esetet észleltek.

A munkanélküliség esetére való biztosítás.

Budapest, július 17. A szociáldemokraták a munkanélküliség kapcsán a munkanélküliség esetére való biztosítás kérdését is előtérbe hozták. Nem számolnak azzal, hogy a külföldi munkanélküli biztosítást évek hosszu munkája előzte meg. — Nálunk, ahol a gazdasági termelés még csak most van kialakulóban, — máról holnapra nem lehet megvalósítani.

A munkanélküliség ügyével kapcsolatban a GyOSZ megbízásából Fenő Miksa ma felkereste Walkó Lajos kereskedelemügyi minisztert, s kívül az ipari hitel kamatjáról folytatott tanácskozásokat. A GyOSZ képviselője felhívta a miniszter figyelmét arra, hogy a munkanélküliség tekintetében nagy jelentőségű az ipari hitel kamatjának leszállítása, mert a mostani drága hitel mellett a termelés fokozása lehetetlen.

Magyarországon is bevezették a fuvardíj hitelrendszert.

Budapest, július 17. A Városi Bank néhány hónappal ezelőtti beadványát intézett a kereskedelmi kormányhoz, amelyben ismertette az ország államvasutaknál bevezetett fuvardíj hitelrendszert. A MÁV és a kereskedelmi kormány kiküldöttéi Bécsben tanulmányozták ezt a rendszert és a tapasztalatok alapján kötötték meg most a Városi Bankkal a koncesszió szerződést. A megoldás értelmében, amely egyelőre hat hónapra kötelezi mindkét felet, a Városi Bank a nála jelentkező cégek megfelelő garanciák ellenében hiteit bocsát rendelkezésére és erről csekkfüzeteket ad ki, amelyeknek egy-egy lapja a vállalat részéről esedékes fuvardíj összegére töltendő ki és ezeket a csekket az összes magyar állomásokon készpénz helyett elfogadják. Az új rendszer előnye mindenképpen az abban csúszódik ki, hogy a készpénzforgalom elkerülhető lesz és nem kell fizetviselekre bízni a nagyobb összegeket.

Olvassa a Debreczert

98 ezer kor. párja a kitünő minőségű fehér női cipőnek
Egész finom minőségben... 125 ezer korona
90 ezer kor. Tennisz, torna, strand és utcai cipők
Fehér, szürke, barna és fekete színben, vastag, vörös gumitalppal, feltétlenül megbízható minőség. — Férfi nagyságban 1/0 ezer korona. Gyermek részére... 70 és 80 ezer korona
190 ezer kor. párja legfinomabb minőségű vadász cipőjele és francia lánou egész lá bivaly elatott tennisz cipőnek
Férfi nagyságban... 240 ezer korona
120 ezer kor. párja 27-30 számig garantált legjobb gyártmányú fehér gyermekvaszoncipőnek
30-35 számig 135 ezer kor.
190 ezer kor. a legjobb minőségű gyönyörű francia sarkos ramos, varrott férfi fehér vaszoncipő
50 ezer kor. párja 18-22 számig valódi tehenbőr szandálaknak
23-28 számig 60 ezer, 27-29-ig 70 ezer, 30-35-ig 80000 K
Házcipők gyönyörű kivitelben 80 ezer K-tól feljebb
S C H Ä F E R cégnél, BUDAPEST.
I. Döbrentei-tér 4-6. Telefon: 5-71.
Kereskedőknek engedély. Vidékre utánvéttel.

Hírek

Egy debreczeni nyomdász 50 éves jubileuma.

Ötven év. Egy egész emberélet ez. Ötven esztendeje áll a szedőszekrény mellett Vincze János betűszedő, mint tisztességes, jóra való munkás ember, aki még ma is, 65 éves kora dacára, fűrgén és fiatalos kedvvel dolgozik lapunk nyomdájában.

Bizony ritka ünnepély ez a nyomdászok között, mert az egészség és idegőllő munka nagyon ritkán engedni eléri még az ötven életévet is, nemhogy ötven munkaévet. Eppen ezért a debreceni nyomdászok elhatározták, hogy az ő kedves János bácsiuknak feledhetetlenné teszik ezt a napot és július hó 20-án, este 8 órakor, a Lorántffy utca 44. szám alatti Török István vendéglőben jubileumi ünnepélyt rendeznek tiszteletére, — mely alkalommal igen szép ajándéktárggyal lepik meg.

A családias jellegű összejövetelre egy kedves kis műsört állítottak elő a következő számokkal: 1. Gutenberg induló — Ébredés dalárda. 2. Üdvözlő beszédek. 3. A munka dala — Ébredés dalárda. 4. Szavaltat — Rasoovszky Miklós. 5. Dalok — Simon István. 6. Népdal — Ébredés dalárda. 7. Kuplák — Váradi Alfréd. 8. Ének-szám — Haja Mariska. 9. Próza — Szentessy Pál. 10. Tánca — Haja Mariska. 11. Szabadságdal — Ébredés dalárda. Rendező Rasoovszky Miklós. Konferansz Szabó Kálmán. (Szep.)

— **Ghiczy kerületi főkapitány szabadságon.** Ghiczy Tihámér kerületi főkapitány megkezdte hat heti szabadságát s tegnap este vidékre utazott.

— **A város kifizeti a kistisztviselőknél az aranyparitációs különbözetet.** Tegnapi számunkban megírtuk azt az anvagi helyzetet, melyben a városi kistisztviselők amiatt vannak, hogy a tanács a pénzügyminiszter ígért rendeletének kétsége miatt nem fizeti ki az aranyparitációs fizetési különbözetet. A városi tanács tegnapi ülésén foglalkozott ez ügygel és méltányolva a kistisztviselők súlyos helyzetét, elhatározta, hogy a pénzügyminiszter rendeletének bevárása nélkül hétfőn megkezdje a különbözet kifizetését. Így a város kistisztviselői a jövő hét első napjaiban hozzájutnak várva-várt illetményeikhez.

— **A debreczeni áll. főreáliskola énekkarának nagy hangversenye a debreczeni színművészek közreműködésével ma pénteken d. u. 4 órai kezdettel lesz az Apollo-moziban.** A közönség szíves figyelmét ezúttal is bátrak vagyunk felhívni ezen minden tekintetben páratlan magas művészi színvonalú hangversenyre, melynek sikere érdekében szívesen jön a debreczeni színtársulat nemes gondolkodású teljes művészi gárdája a főreáliskola ifjuságának segítségére, hogy lehetővé tegye annak a 40 derek énekesnek a nyaralását. Az énekkar szombaton megy a Bálk hegy-ségbe, hogy annak friss levegőjében fel-frisítsék magukat és erőt szerezzenek maguknak a következő iskolai év nehéz munkájának a viselésére. Jegyek előre is vehetők a rendes mozi árakon Antalffy József és a Méliusz könyvkereskedésben, nemkülönben délután a pénztárnál.

— **Mezőgazdasági kiállítás Szegeden.** A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara és a Szegedi Gazdasági Egyesület közreműködésével a Basoss Szövetség Szegedi Fiókjá folyó évi szeptember hó 6-14-ig (hattól tizenégyig) Szegeden a mezőgazdaság ipar és kereskedelmének összes ágazatait felölelő áruvásárt és kiállítást rendez, melyre a gazdaközönség figyelmét ezúton hívjuk fel.

„Antisanol“ izadás ellen.

Debrecezenből Finnországha.

Ma, pénteken indulnak a kirándulók.

Megírtuk, hogy a gazdasági akadémia hallgatói, Stolp Ödön akadémiai tanár vezetése alatt 10 napig tartó finnországi tanulmány-utrá indulnak. Stolp Ödön érintkezésbe lépett helsingforsi és krakói kartársaival s programot dolgozott ki. A tanulmányút keretében nemcsak az állattenyésztést és növénytermelést tanulmányozzák, hanem a finnországi szövetkezeteket és az ottani földhöz juttatás látható eredményét is. Két napot

töltönek a 25.000 hektár területű Jockski korona-uradalomban. — A finnek gondoskodnak róla, hogy az odaérkező magyar vendégeket olyan finn tudósok fogadják, akik bírják a magyar nyelvet. — *Ílyen lesz a többek közt Setälä, a világhírű finn tudós, továbbá a híres Jókai fordító Vojnis Miklós.* — Stolp Ödön csapata pénteken indul Budapestre, ahonnan szombaton kelnek utra az igazi cél felé.

Merész hangon kifogásolta a vagyonszármazást

Glüchlich Jenő, hajdunánási kereskedőhöz bement Csernoch József pénzügyi tisztviselő, hogy a vagyonszármazással kapcsolatos pénzügyi eljárásához szükséges leltárt felvegye. Glüchlich, kinek jó forgalmu kereskedése van Hajdunánáson, méltatlankodott a tisztviselő eljárása ellen s a következő kifejezést használta:

„Maguk is csak a zsidót tudják zsarolni, a gazdára rá sem néznek.“ A kereskedő ellen azonnal eljárást indítottak s ügyében ma tartott főtárgyalást a debreceni törvényszék Lakatos tanácsa. Bünyösnek mondták ki és ötszáz ezer korona pénzbüntetésre ítélték. Glüchlich az ítélet ellen felebezést jelenített be.

Tréfából agyonlőtt asszony.

Törvényszéki tárgyalás.

Tragikus körülmények közt halt meg Dobán Jánosné, mártónfalvai lakos. Kálmánchelyi Sándor, mártónfalvai főbíró Jónis Ferenc társaságában a tanyára ment. Meglőtt vadászfegyverét a kocsijel alá dobta. A falusi szövetkezet előtt a falu lelkésze egy pár szóra leszállította a kocsiról s vele együtt bement a szövetkezet üzemhelyiségébe. Jónis meg akarta igazítani az üllés alatt levő fegyvert, mikor jó ismerőse, Dobrán Jánosné, a kocsit melletti járdán oda érkezett. Jónis meg akarta tréfából ijeszteni az asszonyt s rá-

fogta a fegyvert. „Na, most agyonlőlek!“ — mondta s meghúzta a ravaszt. Nem tudta, hogy lőttött fegyver van a kezében s borzasztó módon megijedt, mikor a fegyver elcsúszott s Dobáné szíven találva össze-rogyott. Gondatlanságból okozott emberölés miatt indult eljárás ellenük. A főtárgyalást tegnap tartotta meg ebben az ügyben a debreceni törvényszék Lakatos tanácsa. — Bünyöségük megállapítását nyert. Jónisra 7 havi fogságot, Kálmánchelyire 1 millió korona pénzbüntetést szabtak ki.

Hamrák tanársegéd

állítólag amerikai párbaj áldozata lett.

Hosszúcsövű fegyverrel lötte főbe magát. — Az egyház megadja neki a végtisztességet.

Szerdán este szomorú szenzáció verte fel a debreceni szülészeti klinika szokott csendességét. Dr. Hamrák Ferenc tanársegéd, az intézet ideiglenes vezetője, saját szobájában egy hosszú csövű fegyverrel főbelötte magát s azonnal meghalt; öngyilkossága óriási megröszéledést keltett kollégái között, akik hasztalan siettek segítségére, mert a fegyver golyója, mely száján ment be, teljesen szétrombolta koponyáját.

Dr. Hamrák a vacsorát még kollégáival együtt költötte el s nem látott rajta semmi, amiből végtets tettere lehetett volna következtetni. A nagy tehetségű, ambiciózus fiatal orvos egy sor irást sem hagyott hátra s így nem lehet megállapítani öngyilkossága okát.

Kollégái és ismerősei körében két verzió kering.

Egyik szerint pillanatnyi elme-zavarban lötte agyon magát, a másik szerint amerikai párbaj áldozata a fiatal tudós. Ez utóbbi mellett komoly érv, hogy az öngyilkosságot 11 órakor, azaz éjfél előtt követte el, mint ha attól félt volna, hogy a fekete golyó által kikötött dátumot át-lépi.

Dr. Hamrák nemcsak ambiciózus, de igen önzetves, büszke ember is volt. Mikor pár nappal ezelőtt a Debrecezen megírta, hogy dr. Kenézy orvosprofesszor budapesti tartózkodása alatt 5 és Miskolczi tanársegédek vannak megbízva a klinika vezetésével, nyilatkozatot küldött be a

lapokhoz, melyben kijelenti, hogy a vezetéssel kizárólag ő van megbízva. Dr. Hamrák igen jó családból származott. Édesapja miniszteri osztálytanácsos Budapestben. A 32 éves fiatal ember igen korán jó hírnevet szerzett magának s különösen, mint operatőr, volt elsőrendű. A római katolikus egyház rendelkezései szerint, mint öngyilkosnak, nem lehetett volna megadni neki a hivatalos egyházi végtisztességet, de mivel orvos társai beigazolták, hogy végzetes tettének elkövetése pillanatában nem volt elhatározóképessége birtokában, a római kat. egyház funkcionárius fog temetésén. A római kat. temető kápolnájában ravatalozzák fel s onnan temetik péntek délután 5 órakor.

A „Debrecezen“ telefon száma: 789.

Saját kezítéssel
FEHÉRNEMŰEK
kézen és nérel szerint
WALMANN ÉS FRIEDMANN
Piac-u. 10. sz.
Bünyös szomszékban.

A Fehérló-szálloda kerthelyiségében minden este orosz nemzeti zenekar hangversenyez

Csak egy mosolyt...

Boldogtalan férjek.

— Képzeld, kedves barátom, a feleségem két héttel ezelőtt megszökött egy 22 éves szőke fiatalemberrel!

— Látod kérlek, engem nem tud ilyen szerencse érni!

— **Bemutató előadásokon 10 százalékos helyáremelés lesz a színházban.** Kardos Géza az Országos Színészegyesület határozatára hivatkozva, azzal a kérelemmel fordult a tanácshoz, hogy a bemutató előadásokra engedélyezzen neki 10 százalékos helyáremelést és engedje el a vigalmi adót. A városi tanács a 10 százalékos helyáremelésbe belement, de a vigalmi adót nem engedte el, miután erre a szabályrendelet nem nyújt módot.

— **Kereskedelmi alkalmazottak bál rendezése ma este 8 órakor értekezletet tart a szövetség irodájában.** Sas utca 4. H. em. 5. Kérik a rendezőség megjelenését. — Kaosz Vigalmi bizottság.

— **Hirdetmény:** a nagyterdei fürdő f. hó 19 én szombaton reggel 6 órakor ismét megnyílik. A városi számvétség.

— **Megszűnt a „Nyári Szinpad“.** Jaques Weiser a Nagyterdei Vigadóban öt napon keresztül kabareléldadásokat tartott. Miután az engedélyt meghosszabbítani nem tudta, tegnap reggel társulatával együtt visszautazott Budapestre.

— **Letartóztatott tolvaj.** Ma kistérték a debreceni ügyészségre Drutter Ernő 22 éves budapesti születésű és odavale lakos. Eddig a debreceni rendőség fogházában hihagását volt fogva tartva, mert engedély nélkül átlépte a Románia felől magyar határt. Most az ügyészségnek egy lopási ügy miatt adták át, melyet itt Debrecenben az állomáson követett el június 5 én. Lopását már 3 ízben volt Drutter büntelve.

— **Meglopott artistanő.** Feldmann Margit artistanő fejelentést tett a rendőrségen, hogy az egyik szállóban lévő szobájából ismeretlen tettes ellopta piros pongyfőjét, más toilettickekét és 10 ezer kor. készpénzt. A tettest keresi a rendőrség.

— **1 évi börtön zsebtolvajlásért.** Csoma István rovvit multu egyén állott ma a törvényszék Lakatos tanácsa előtt zsebtolvajlásával valóval, amelyet azáltal követelt el, hogy Álmos Sándor gazdálkodo zsebből 100.000 koronát tartalmazó pénztárcáját kilopta. A tanács Csoma 1 évi börtönre ítélte, amelyből 1 hónapot kitöltöttek vett. Az ítélet jogerős.

— **Lopás a piacon.** Tegnapi d. e. 9 óra tájban Dobó Sándorné Dobó-u. 20 sz. alatti lakos piaci kosarából 50 ezer kor. készpénzt kiloptak valaki. Dobóné a lopást nem vette észre, csak már a hárt konstatálta és azonnal jelentette a rendőrségen, ahol bevezették a nyomozást.

— **Akire a fogházban újabb bűnök sülnék ki.** Drutter Ernő 22 éves budapesti születésű egyént az ügyészség letartóztatta, mert engedély nélkül lépte át a határt. A debreceni fogházban nyert elhelyezést s a mai napon újabb büntéselekmények miatt indult eljárás ellene. Kiderült, hogy a debreceni állomáson elkövetett lopásnak ő tettese. Megállapítását nyert az is, hogy Drutter lopás miatt már 3 ízben volt büntelve. Ügyében rövidesen főtárgyalást tűznek ki.

x **Tűkőgyártás, üvegcsiszolás régi tűkő újátdöntése** Sipkovits Béla üvegműipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35-6.

Hirdesson a „Debrecezen“-ben !!

A zenedei felügyelő-bizottság évről-évről gyűlése.

P. Nagy Zoltán igazgató és dr. Tüdös Kálmán üdvözlése.

Tegnap tartotta a városi zenedeiskola felügyelő-bizottsága az 1923-24. tanévben utolsó ülését, melyen megállapítást nyert, hogy ez évben az intézet tanítványainak létszáma több mint 400-al emelkedett, vegyeskar, vonózenekar és gyermekkar létesült, melyeket W. Hammersfeld János, Szücs Gergely és Elefánty Mária vezettek. Rendszeresítették a kamarazene tanulása Páricsy Pál vezetésével. A Drumár János halála óta szünetelő zenetörténeti tanszékot W. Hammersfeld János h. igazgató, a fuvola- és klarinét-tanszékot Kollwenitz Rezső tanár vezette. A zenekari hangszerek közül a fafuvókon kívül a nagybőgő tanítása is kezdetét vette Szücs Gergely tanár vezetésével. A vizsgálatok igen szép eredményt mutattak. Nagy megelégedéssel értesült a bizottság Laub István orsz. zeneműv. főisk. tanár nyilatkozatáról, ki több nyilvános hangverseny meghallgatása után elragadtatással beszél a tanítás magas színvonaláról, melyről felsőbb helyen fog szakjelentést tenni.

A zeneiskola vonósnégyes társasága is megalakult és nagy sikereket ért el. Tagjai: dr. Müller Ottó, Páricsy Pál, Szücs Gergely és Nadasdy József tanárok. A tanárok nemcsak a tanítás terén fejtették ki áldásos tevékenységüket, hanem sikeres hangversenyekkel is előreléptek a város és a vidék zenekultúráját.

A bizottság dr. Tüdös Kálmán egészségügyi főtanácsos, a felügyelőhatóság magas kitüntetése alkalmából, P. Nagy Zoltán igazgatót pedig rendkívüli megelégedést keltett nagyszerű zeneszerzői bemutatkozása alkalmából üdvözölte. Beutalta a bizottság a P. Nagy Zoltán révére tett 5.600.000 koronás alapítvány összegét a város házipénztárába.

A bizottság elhatározta, hogy az új vezetés alá került zeneiskola rendkívüli előhaladásáról s a tanárok nagyarányú kulturmunkájáról a tanév befejezése alkalmából dr. Hadházy Zsigmond főispánnak, dr. Magoss György polgármesternek és a városi tanácsnak jelentést tesz.

Rendkívül sok szélhámosság és osalás történik mostanában.

Egész sereg feljelentés a debreczeni rendőrségen.

A legutóbbi időben rendkívül sok munkát ad a nyomozó hatóságoknak, különösen a rendőrségnek az a rengeteg sok csaló, szélhámosság és szédelő, kik az országban keresztül-kasul a legnagyobb lelkiismeretlenséggel egyre-másra csapják be a hisztérien emberek. Tegnap pusztán a debreczeni rendőrséghez négy-öt feljelentés érkezett ilyen ügyekből kifolyólag.

Bartha István, Ispóty-u. 3. sz. alatti szén- és fakereskedő feljelentést tett egy magát Ferencz Bagi Istvánnak nevező egyéniség ellen, ki a belapátfalvai mészégetőtelep megbízottjának adta ki magát. Olosó meszet ajánlott szállításra. A kereskedő meg is rendelt két vagon meszet nála s elélegképen átadott neki két millió koronát. Eltűnt, a meszet pedig nem szállította. Érdeklődtek belapátfalván, de a mészégető-telep az a választ adta, hogy Ferencz Bagi revezetű megbízottja sohasem volt — Balla Jenő ny. ezredes Ferencz József-ut 72. sz. a. lakos Szücs Er-

nő, állítólagos mozdonyvezetőt jelentette fel, aki 200 ezer koronát csalt ki tőle azzal, hogy mivel ugyanis sokat jár a határszélen igen olcsó élelmiszert fog szállítani neki. — Buvári Lajos egy állítólagos Wagner nevű szélhámosságot jelentett fel, ki kiskunhalasi csizmadia műhelyében megjelenve, a Debreceni Cipőtermelő Rt. megbízottjának adta ki magát s megrendeléseket gyűjtött. Odaadott neki 826 ezer koronát, amellyel eltűnt, anélkül, hogy a cipőt szállította volna. — Ugyancsak Wagner ellen tett feljelentést Linták Lajos mezőkovács háza és Kállai Lajos békéscsabai csizmadia mester is. Az előbbiből 249 ezer, az utóbbiból 248 ezer koronát csalt ki, hasonló indokok alapján. Debreczenben, mint ismeretes, nincs olyan vállalat, melynek címkéje alatt az állítólagos Wagner szélhámosságok. — Nagyobb stíliú szédelő lehet, ki után, mivel személyleírása többé-kevésbé ismeretes, erélyesen nyomoz a rendőrség.

Hajdusámson első gazdája lépfenés tehénkolbásszal traktálta cselédeit és szomszédjait.

Szilágyi László gazda felesége lépfenés fertőzésben meghalt. Exhumálják a holttestet s megvizsgálják a lépfenés kolbászt.

Hajdusámson egyik legjobb módú gazdája lelkiismeretlen merényletet követett el a közegészség ellen, melynek végrehajtása közben feleségét is elvesztette. A különös esetről a következőket jelenti a „Debreczen” munkatársa.

Szilágyi László gazdának megbetegedett egyik igen szép tehene, úgy hogy kényszerűvághoz kellett folyamodni. — Az állatot Mokányi Károly odaváló mészáros vágta le. A gyakorlatot szemlélő mészárosnak feltűnt a hús színe. Gyanakodott, hogy az állat lépfenésben betegedett meg s vonakodott kímélni az állat húsát, mindaddig, míg orvosi felhatalmazást nem kap. Szilágyi dr. Somló husvizsgálóval megvizsgáltatta a tehenet, aki megállapította, hogy a tehén lépfenés fertőzött s ha le nem vágják, rövidesen elhullott volna. Utasította a gazdát, hogy a jószágot az arra rendelt helyen, meszes gödörbe ássa el s a tetemet megelőzőleg öntse le petróleummal, hogy a hús mindenféleképpen használhatatlan legyen. Az elhantoláshoz nem rendeltek ki csendőrséget, mint azt az előírás megkívánta volna, mert megbízták a tehén gazdában. Ebből aztán nagy baj keletkezett. — Szilágyi, mikor beesteledett, tisztán anyagi érdekből, lakására vitette a tehenet. A cselédeket eltávolította s családijával megbeszélte a tehén további sorsát.

— Kár volna azért a sok szíp húsir — mondták s meggyveztek, hogy a tehenet nem ássák el.

Rögtön megnyuzták s hozzá kezdtek a feldolgozásához. Legnagyobb részéből kolbászt készítettek s egyes darabokat pedig csak természetes állapotban készítették elő a továbbadásra. A kolbász készítésénél segédkezett Szilágyi felesége, Csire Róza is. A kezén nyílt seb volt, melyen keresztül azonnal megkapta a lépfenefertőzést. Ha-

marosan kiütések mutatkoztak rajta s mikor a baj egészen komoly lett, orvoshoz kellett folyamodni. A beteghez nem dr. Somlót hívták, de a másik orvos is azonnal megállapította, hogy súlyos lépfenefertőzéssel áll szemben s ez ellen a betegség ellen kezelte a válságos helyzetben lévő asszonyt. A bajon azonban már nem lehetett segíteni: a gázdaasszonyt elvitte a lépfenés. Szilágyiék a kolbászt s a megmaradt húst részint a cselédeknek adták, részint a szomszédoknak adták el.

Egyébként a levágott tehén használatlan részéből szappant főztek s azt is közhasználatba bocsátották. Most még nem lehet tudni, hogy a lépfenés kolbásztól hányan betegedtek meg, azonban a csendőrség a beteg tehén bizonyos maradványait lefoglalta s erélyes vizsgálatot indított meg. Szilágyi-né hulláját tegnap délután exhumálták. Preineszberger Jenő tábla bíró, a központi vizsgálobírószék vezetője, dr. Orsós Ferenc egyetemi professzor és dr. Horváth törvényszéki orvos tegnap délután szállottak ki az exhumálás megfigyelése céljából. A hullából részeket vesztek ki, hogy hivatalosan meggyőződjenek a lépfenebacillusok jelenlétéről. Az exhumálás eredményéről még ezideig nem érkezett hír. — Szilágyi ellen valószínűleg közegészség elleni büntető címén indul eljárás, melynek büntetése 15 évi fegyház.

Jó sikerrel fest

szőrmék t. bőrkezelés, mindenféle ruhákat mind a szőnyeg, gyász-expresz munkák kivant időre. Hungaria Kelmefestő Vegytisztító Gőzmosó Vállalat Debrecen Péterfia 4. Tulaid. Libány Andor. Szakképzett vas- és any. ké. v. é. t. nek

Legkiválóbb söröző hely a

„Gambrinus” Terrasz

Világos, Szt. János és Excelsior Baktó

Közérdekű levelek.

Kertségi panasz.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Beoson lapjokban a multkor olvasom egy városi közgyűlésről szóló közleményt, amelyben az volt, hogy ott azt határozták, miszerint hatványosabban foglakoznak a kerti lakók panaszával és azokat lehetőleg orvosolni is fogják. Meg is látszik. Mi is érezzük már a hatását, mert a Tócskerti Faiskola-utcáján levő kút két hónap óta nem ad vizet és azt is kijelentem, hogy ezt a kutat addig sem csináltatta meg a város, hanem az oda vizért járó lakosok. Igen, de most egy milliótól többért akarják megcsinálni és ez nagy pénz az ott lakó szegény lakosság zsebének. Ha jól tudom, mi éppen úgy fizetjük az adót, mint a város belső utcáin lakók, de a kutat még sem csináltatja meg a város. Miért nem? Ezt nagyon szeretnők tudni.

Maradunk tisztelettel:

Több tócskerti lakos.

Halálozások.

A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be:

- Kovács Lidia ref. 18 éves, Knöpfler Izidor izr. 44 éves, Szipfer Istvánné ref. 55 éves, Szentpéteri Ferenc ref. 4 hónapos, Forgó Erzsébet ref. 21 éves, Könyves Tóth Kálmán ref. 87 éves, Hatvani János róm. kath. 47 éves, Csendom Lajosné ref. 47 éves, Kohn Etelka izr. 4 hónapos, Racsó Ilona róm. kath. 1 hónapos, Nánási Sándor ref. 22 hónapos, Kozma Erzsébet ref. 30 éves.

Verekedés közben ellopták aranyóráját.

A békítő mindig rosszul jár.

Tegnap este a Vadászúrt című vendéglő koremai helyiségében vereskedés keletkezett. Pálfi József, — Bujdosó utcai lakos — ki másik asztalnál borozgatott, oda ment a veszekedő társasághoz, hogy kibékítse őket s rendet csináljon. Békítés közben valaki ismeretlen módon kilopta mellényzsebéből nehéz és értékes aranyóráját. Pálfi azonnal észrevette az óra eltűnését és rögtön jelentést tett a rendőrségen. Ismeretlen tettes után indult meg a nyomozás, de egyelőre eredménytelenül. A lopás után 24 óra múlva aztán megkezdte az óra hatósági beavatkozás nélkül is. Pálfi feleségéhez beállított egy 17—18 éves fiatalember, hozta az eltűnt órát s mint becsületes megtaláló jutalmat kötött ki a maga részére, mindössze 10.000 koronát. Pálfi órommel tett eleget kívánságának, de ez ébe sem jutott, hogy az illető fiatalembertől kiléte iránt érdeklődjön. Most már megvan ugyan az óra, de a nyomozás tovább folyik, mert úgy vélekednek, hogy a Pálfi mellényzsebében szorosan álló óra semmiképpen nem eshetett ki s a fiatal ember feltétlenül gyanus utton módon jutott az óra birtokába. Ha nem ő lopta is el, tudomása lehetett a dologról s csak félelmében lépett fel becsületes megtalálónak.

Villamosági és bronzműves iparvállalat EDISON Széchenyi-utca 14. VILLAGOS ANYAGOK ÉS CSILLÁROK RAKTÁRA a legjelentősebb árban!

OLMOT bármily mennyiségben vezsz lapunk nyomdája, Varga utca 5.

Festékek lakkok, kencék magánosok festők és mázolóknak részére. Kerti bútor lakkok, zománccfestékek. Csillakok megbízható, békébeli mi östgben nagyban és kicsinyben. Kontsek Géza Debreczen, Kossuth-utca

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Jul. 18.: *Az erdészleány*. Operette. Horváth Nusi m. v.
 Jul. 19.: *Vén gazember*. Színjáték. Tisztviselő-est.
 Jul. 20.: *Az erdészleány*. Operette. Horváth Nusi m. v.
 Jul. 21.: Nincs előadás.
 Jul. 22.: *Süt a nap*. Életkép. Tisztviselő-est.
 Jul. 23.: *Orpheus a pokolban*. Operette. Új betanulással.

AZ ERDÉSZLEÁNY.

Horváth Nusi vendégfellépte.

Két napos szünet után csütörtökön este „Az erdészleány operettet újította fel a Csokonai-színház Horváth Nusi, kolozsvári primadonna vendégszereplésével. Horváth Nusi 1918–19. évben a Csokonai-színház kedvenc primadonnája volt és a hálás közönség a tegnapi esti előadásra felújította azokat a közvetlen érzelmeket, amelyek a kiváló művésznővel kötik össze. Meleg, szép ünnepeltetésben részesült, az első felvonás után virágos és tapszapor fogadta a kolozsvári primadonnát. — Horváth Nusi a nagy rutinu operettprimadonnák közé tartozik, a ki izig-vegrig az operettnek él. Hangja egészen kis terjedelmű, a színpadon szinte elvesző, de tisztán csengő és igen hatásosan érvényesül ügyes technikája folytán. A két énekes szubrett szerep is jó kezekben volt. II. József császár személyét Rajz Ferenc nemes stílussal alakította. Kiváló volt *Halassy* kicsiny jelenetében, *Krompachy* István tiszta baritonja ez alkalommal is szépen érvényesült Födessy István szerepében.

Az erdészleány-t még két előadásban megismétli Horváth Nusi. Második este ma, harmadszor pedig vasárnap este vendégszerepel a Csokonai-színházban.

A színházi iroda jelentése:

II. József császár és Lange Krisztina poétikus szerelmi történetét az „Erdészleány” operette elragadón, bájosan tárja a néző elé. Horváth Nusi a debreceniek nemrég kedvenc primadonnája művészi tökéletességgel alakítja az egyszerű, nyílt szívű becsületes erdészleányt és páratlan humorral domborítja ki midőn a császári udvar ceremóniás légkörébe pottyan. A közönség szünni nem akaró tapsokkal jutalmazza esténként egykori kedvence művészetét.

A mozgásházák műsora:

Vigszínház: „Titokzatos erdő” Pearl White legújabb filmje a legnagyobb kalandor szenzáció. Jön! Észak oroszánja. Jön! Cárérics világtárcsák.

Uránia: Hindu siremlék I. II. 100-ik jubileumi előadása. 3 órás műsor 6 és 9-kor. Conrad Weidt és Mia Mayal.

Milyen idő várható.

A meteorológiai intézet jeletése. Hazánkban az idő mérsékelt meleg, eső nem volt. Időprognózis: Továbbra is meleg és tulnyomólag száraz idő várható, helyenként zivatarra való hajlammal.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debrecenit.

Téves lakbérkiszámítás egyes helyi lapokban.

Mennyi házbért kell fizetni augusztus elsején.

Több oldalról figyelemztettek bennünket arra, hogy egyes debreceni lapokban téves lakbérszámítások jelentek meg és még csak fokozták a zavart, melyek a lakbérkiszámításánál egyes helyeken még most is fent állanak. A tévedés onnan származik, hogy a szóbanforgó lapközlemények a pesti lapok nyomán jelentek meg és Budapestén más a közüzemi pótlék kulcsszáma, mint Debrecenben.

Helyes számítás szerint Debrecenben lakásoknál lakbér gyanánt augusztus elsején az 1917. évi novemberi bér 10 százaléka fizetendő aranyparitásban.

Debrecenben ehhez közüzemi pótlék címen hozzájön — olyan házaknál, hol vízvezeték és csatornázás is be van vezetve — az alapbér 5 százaléka, ha pedig nincs vízveze-

ték vagy csatornázás a házban, akkor az alapbér annyi százaléka, amennyit a lakó a májusi évnegyedben már fizetett. — A közüzemi pótlék tehát változatlan.

A kincstári részesedés a most fizetendő lakbér 25 százaléka. — A házmesterpénz — de csak ott, ahol házmester van — a tiszta házbérnek 2 százaléka.

Üzleteknél fizetendő bér gyanánt az 1917-iki üzletbér 26 százaléka, szintén aranykoronában. — Ehez jön az eddig is fizetett közüzemi pótlék és a kincstári részesedés.

Az aranykorona mostani értékét papirkoronában kormányrendelet állapítja meg. Ez a rendelet előreláthatólag csak július 31-én jelenik meg. — Az augusztusi lakbérket augusztus 5-ig kell befizetni.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

Egy darab	Pénz (Jár.)	Ára (Gula.)
Dollár	80650 K	82450 K
Angol font	352000 K	360600 K
Hollandi forint	30400 K	31200 K
Francia frank	4140 K	4270 K
Svájci frank	14560 K	14980 K
Léva	565 K	590 K
Cseh korona	2375 K	2445 K
Lei	335 K	380 K
Lira	3470 K	3570 K
Dinár	935 K	975 K
100 n. márká	— fill.	— fill.
Lengyel márká	— fill.	— fill.
Osztrák korona	113,90	116,30
Napoleonarany	— pénz.	— pénz.

Sport

Lezárultak a nevezések a DUE vasárnapi uszóversenyére.

Tegnap este zárultak le a nevezések a DUE uszóversenyére, amelyeknek érdekes szenzációja van. Ugyanis a DUE is kiállított egy staféta csapatot, úgy, hogy most a DUE., MOVE., NYETVE csapatok kívül ez is indul. Így tehát még érdekesebb küzdelemre van kilátás. Igen sok jegy kelt már el előjegyzésben, tehát a DUE elérte a jól megérdemelt pártfogását a közönségnek. Reméljük a vasárnapi verseny ügyes megrendezése által még inkább a szeretetébe fogja fogadni a debreceni közönség a fiatal egyesületet.

Új football bírák.

A Magyar Footballbírók Testülete Budapest Cs. Nagy Bélát, Avas Sándort, Horváth Endrét és Zöld Istvánt, akik néhány hónappal ezelőtt az itteni vizsgáló és bíró ellenőrző bizottság előtt vizsgáztak, legutóbbi ülésében gyakorló bírákká minősítette. Az erről szóló minősítési okmányt július 11-én küldte le Machó Ferenc elnökhöz.

Négy hónapra ítélték a nagylétai sikkasztó postást.

Magyar Gábor, mint kézbesítő, tűzoltó és falusi postás egyszemélyben ez év eleje óta Nagyléta község szolgálatában állott. Ő kézbesítette ki a falubelieknek a hivatalos iratokat, postai küldeményeket s ő hozta a faluba a hivatalos pénztalványokat is. Három hónapig tisztességesen viselkedett, de aztán kisebb mulasztásokon kapta rajta. Egy alkalommal négy pénzes-utalvány érkezett a község címére. — Magyar elsikkasztotta mind a négy utalványt, alákanyarította Klocz Lajos községi jegyző nevét s felvette az utalványozott 480.000 koronát. Az ostromba sikkasztás csakhamar kiderült s Magyar tegnap már a vádlottak padján ült. Mivel a község kára megtérült, a jegyző nem kívánta a vádlott megbüntetését s így Gergics dr. az ügyesség vezetője csak közokirathamisítás miatt tartotta fenn a vádat ellene. — A Lakatos tanács bűnösnek mondta ki s 4 hónapi fogházra, továbbá 400 ezer korona pénzbüntetésre ítélte. Mivel fogházbüntetéséből három és fél hónapot kitöltöttnek vett a bíróság, Magyar nem felebbezett az ítélet ellen s így az rögtön jogerőre emelkedett.

Felölös szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
 Kiadja a T. H. könyv és lapkiadó-vállalat r.t.
 Nyomatott a Tiszántúli Hírlap nyomdájában.

Közgazdaság

Budapesti paritásban

365--370 ezer korona a buza.

Hajdusági állomásokról 335—340 ezer koronáért kínálják.

A tegnapi terménytőzsdén kenyérmagvakban esendesen indult a forgalom. — Tiszavidékről tavalyi búzát 335.000—340.000 koronával kínálnak. Budapesti paritásban 365—370—372.000 korona az ára métermázsanként. Dunántúli állomásokról kisebb a kínálat tavalyi búzában. Balatonvidéki és fehérmegyei állomásokon 325—330.000 koronát fizetnek métermázsanként.

Új búzában valamivel jobb a kínálat. Békés, Csanád és Csongrád megyei és hajdusági állomásokról 335—340.000 koronával kínálják a 78 kilogramos új búzát. Dunántúli és pestmegyei állomásokon 330—335.000 koronát fizetnek métermázsáért.

Keresik az új rozst, melyért állomásokon 260—270.000 koronát kérnek, budapesti paritásban pedig 297.500—305.000 koronát. Tavalyi rozst nyitáskor 300—305.000 koronával kötöttek budapesti paritásban.

A takarmánycikk piacán tartott árak mellett kis forgalom van. A legkeresettebb cikk ma is a zab, melyből vidéki árukínálat alig van. 300—310.000 koronával kínálják a vidéki zabot állomásokon. Budapesti közraktárakban fellelhető szokványminőségű zabért 350—352.500 koronát kérnek.

Takarmányárpiában alig van némi kínálat. Felsőtiszvidéki állomásokon 260—270.000 koronával kínálják, a kereslet azonban minimális.

Jobb a kereslet tengeri iránt. Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 367 fél—72 fél, egyéb 362 fél—367 fél, 79 kilós ó-buza

370—75, egyéb 365—70, 76 kilós tiszavidéki új buza 352 fél—57 fél, egyéb 347 fél—52 fél, 78 kilós új buza 362 fél—67 fél, egyéb 357 fél—362 fél, ó-rozs 305—15, új 300—310, tak. árpa 295—310, zab 335—45, tengeri 295—305, repce 530—50, korpa 230—35.

Üzletelen

az értékpapír magánforgalom.

A tegnapi tőzsde szilárdab irányzatát az utótőzsdén és a délutáni magánforgalomban teljes üzletlenség váltott fel, amely ma délelőttre is áthúzódott. Kötések csak elvétve jöttek létre és még az arbitrage értékek és a máskor favorizált papírok iránt sincs kereslet. Árak: M. Hitel 560—65, O. Hitel 165—70, Földhitel 310, Leszámitoló 82—84, Ker. bank 1275—290, Pesti Hazai 3600—650, Salgó 560—65, Köszén 3125—175, Urikányi 1050, Kohó 460, Szászvári 350, Fegyver 1500—525, Államvasut 540—50, Cukor 2500, Georgia 450—55, Spódium 140—45, Gummi 325.

Zürichi zárlat.

Newyork 550, London 2406, Páris 2830, Milano 2370, Brüsszel 2520, Budapest 68 fél. Többi változatlan.

Ferencvárosi sertésvásár.

A sertésvásárra körülbelül ezer darab sertést hajtottak föl. — Az árak 500 koronával emelkedtek. Főleg nehéz fiatal zsirsertés iránt van kereslet. Árak: Prima uradalmi 24—24.500, kivételesen 25.000, — prima, szedett 23.500—24.500, egyéb minőségű 20—23.000.

Kékkő, raffia, rézkénpor, kénlap

szőlőszeti cikkek, fűszer-, csemege- és gyarmatárúk
 legjobb minőségben kaphatók

Csanak József K. Rt.

űszer- és csemegekereskedésében Piac-u. 51. 101 éves cég. Telefon 70

Mielőtt ruhát vesz, vagy csináltat, saját érdekében nézze meg nállunk!

Me nézni lehet, vásárolni nem kötelező!

Garai és Testvére

férfi- és fiu ruhái a legjobbak! legtartósabbak

Tisztviselő és főiskolai hallgató urak nagy árkedvezményben részesülnek!

A cégre kérem vizyázni!

GARAI és TESTVERE

férfiruha nagyáruháza és uri szabósága

Bika szálló épület.

Közéiskolát végzett fiu **tanulónak** lapunk nyomdájában felvétetik. Varga-utca 5. szám.

POLOSKA és svábbogár irtószer garantált minőségű, minden rovar 24 órán belül kiirt. Kaphat ingyen jutányos árban **STERN festéküzletében** Bikával szemben. Telefon 856

Lapkihordokat felvesz a kiadóhivatal!!

Szilágyi Jenő pénzügyi közvetítő és értékpapír kereskedő irodája 1896 és 13063 számú iparengedélyek alapján. Debreczen, Csapó utca 19. Telefon 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetítünk pénzügyi ügyleteket rövid és hosszabb időtartamra.

MAGÁNTÖKÉK KIHELYEZÉSÉNEK közvetítését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tökéletes kihelyezésénél kívántra a kamathozadék tényleges buzába is átvehető.

TÖZSDEI MEGBIZÁSOKAT LEBONYOLITOK, helyi takarékpénztárak és bankok részvevőit bármilyen mennyiségben veszek és eladok. A helyi értékek napi árfolyamát bárkinek is felkérésére díjmentesen közlöm.

ÜGYFELEIM megbízásából előnyös feltételek mellett nagyobb előleg kölcsönöket közvetítünk olcsó áron és rövid időtartamra, amelyeknek a költségeit a kölcsönösszegből levonjuk.

Apró hirdetések

Apró hirdetés öt ujságban 2500 koronáért.

Ha kiadóhivatásunkban 2500 koronát befizet, gondoskodunk arról, hogy 10 szög terjedő **APRÓ HIRDETÉSE** a „DEBRECEN“-ben, „Debreceni Független Ujság“-ban, „EGYETÉRTÉS“-ben, „HAJDUFÖLD“-ben és a „TISZÁNTULI HIRLAP“-ban megjelenjenek.

AJÁNLAT

Uj és ócska vas, fém, szerszám — Weissenberg, Sepességi-u. 39. 849

Főterem lévő 2 szobás lakásomat mellékhelyiségekkel elcserélném hasonló Csapó-utcai lakással. Cim a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalában. 788

Épület- és butorvasalások legolcsóbban Bakos vaskereskedésben Csapó-utca 88. 781

Ékszerék. Arany, ezüst, briliáns ékszerekért a legmagasabb napiárt fizetem. Használható ékszerekért fazonzt külön fizetek; óra-ékszerjavításokat olcsón készítek. Pollák ékszerész, Piac utca 79.

Orvosi rendelésre haskötők legjobb kivitelben Goldstein Karolinánál, Miklós utca 5. szám.

Kovácsoknak, lakatosoknak vasat, lemezt és öntést legolcsóbban számít Bakos vasereskedése, Csapó-utca 88. 782

Izzadás ellen „Antisanol“. Hatásban biztos, használatban kellemes. — Angyal gyógyszerár készítménye. Ifj. Zelinger Kálmán-tér 4. Legolcsóbb címtábla, épület- és butor-
fűtő.

Ertek a valuták, olc óbbak az árak!

fontos tudni,

1 pár fekete női harisnya	9500
1 drb férfi alsónadrág	47500
1 „ himzettői vagy ajours ing	49500
1 férfi zefir 1/2 gallérral	95000
1 mtr fehér vászon vagy schiffon	22500
1 „ francia voile 50 mintában	28500
1 drb férfi vászon zsebkendő	6500
1 mtr angol frenes és sefir	28500
1 drb 2 szem, pehelysúlyú naplan	400000
1 mtr 140 cm. széles angol női kostümkelme	98000
1 mtr 140 cm. széles fekete Clath	55000
1 mtr 140 cm. széles mintás kangaru öltönykelme	210000
1 mtr francia Liberty nagy választék	75000
1 pár kötött férfi zokni	7900
1 mtr 120 cm. széles Neuman scheviott	55000
1 drb horgolt selyem nyakkendő	13000
1 mtr valódi Goldberger karton	25000

csak egyedül **Brüll Ernő** PIAC U. 29. (Városházával szemben) kaphatók. Vételkötelezettség nincs.

Uj Időkre, én ujságomra előfizetőseket elfogadunk: Antalffy József könyvkereskedése. 874

Előrajzolat, himzést legolcsóbban Szentanna-u. 2. Kézimunka-üzletben. 848

Saját érdeke, ha felkeresi bevásárlás céljából Brüll rófos, vászon és kézműáruházát. Kizárólag csak jó áru. Alapított 1910-ben. Csapó-u. 26. Cégre ügyelni. 854

Hegedűórákat adok, konzervatóriumi vizsgára előkészíték. Cim a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalában. 856

Deutsch Lajos fűszerüzletében százámi, sardínia, különféle sajtok legfrisebb minőségben kaphatók. 857

Portland cement kapható Lukács Vilmos és testvére, Hatvan-u. 7. 858

Eternit palafedést vállal Lukács Vilmos és testvére, Hatvan-u. 7. 860

Cementlapok legszebb kivitelben kaphatók Lukács Vilmos és testvére Hatvan-u. 7. 861

Tisztelt hölgyeim! Győződjétek meg nálam, milyen feltűnő olcsó árban készíthet bármilyen angol és francia munkát. Tisztviselőknek külön engedmény. Bálint Margit, Péterfia-u. 60. 863

Királybalzsam békebeli minőségben ismét kapható Gröz Nagy Ferenc gyógyszerárában. 844

Urakalmi tejet állandó vevőknek nagyobb tételekben is szállítok. Kandia-u. 6. 825

Uri házakhoz mosni ajánlkozom. Beresényi-u. 11. Özv. Betegh István-né. 827

Hétmillió korona kölcsön kapható kézirág fedezet mellett. Piac-u. 44. ajtó 4. 823

Izletes házikoszt kapható kihordásra is. Jutányos ár. Péterfia 6. 822

Jobb komoly iparos ösmeretséget keresi jobb, komoly leány. Leveletteljes címmel kérek a kiadóba „Igaz szeretet“ jellegre. 821

Egyetemi hallgató középiskolások lelkiismeretes tanítását, vizsgára előkészítést elvállalja. Cimet Demke kapusánál leadni. Boockay-tér 1. 818

Elsőrendű nagyméretű esertégla nagyobb mennyiségben gyári áron alul kis tételekben is eladó. Telefon 418. 834

Káposztasavanyításhoz hófehér termékek Timár-u. 11. kaphatók 807

Tűzálló samott-téglák Timár-u. 11. Telefon 10-92 805

Pénzügyi közvetítő, földre, házra, arany neműre szerzek, közvetíték gyorsan. Pataky, Csapó-utca 19. Keresztépilet. 803

Tengeri legolcsóbb napi árban kapható állandóan. Uj burgonya kgr-ja 3500, viszonteladók, tömegforgyasztnak árengedmény. Rákóczi-utca 1. 854

Beton munkákat legolcsóbban készit Lukács Vilmos és testvére, Hatvan-u. 7. 859

Mindenki olvassa el! Borotválás 3000, hajvágás 7000, bérletjegy 25000 korona. Figyelmes, tiszta kiszolgálás Nagy Lajos fodrásznál, Deák Ferenc-utca 14. Iparkamara. 871

Ertesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy régebben fenálló üzletünkben a borotválás 1200, hajvágás 3000 korona. Kárpóli Nándor, Eötvös-u. 64. és Árpád-tér 45., Kraft József Csapó-utca 97. 847

Legjobb fűzők, haskötők mérték után is készülnek Rosenfeld Róza fűzőtermében, Szentanna-u. 2. 847

Idény előrehaladottsági miatt vászon cipők, szandálok olcsó árban szerzethetők be az Erkö cipőáruházban. 845

Piacu-utcai 2 szobás lakásomat elcserélném Hatvan-utcai hasonlóval. Cim a kiadóban.

Osztálysorszjeggy nyerő számai megkaphatók a Szőlősi tőzsdében: Püspöki palota.

Ingyen lakat, ha elcseréli modern négy szobás lakását nagyon szép három szobás kerti lakással. Cim a Debreceni Független Ujság kiadóhivatalában. 791

Ha unatkozik, fizessen elő kölcsönkönyvtárunkban. Havonta 15000 kor. Antalffy könyvkereskedés. 823

Gyermekfényképek, elsőrangú művészi kivitelben készülnek Ruzicskánál, Pia-u. 32. 773.

Rőfős árakban egolcsóbban csak Guttman Dávidnál, Csapó-utca 99. sz. 774.

Karton 21000, sárga vászon 15000, voál 24000, harisnya 900. sokni 6000 Guttmanál, Csapó-u. 99. 775.

Csapó-utca 67. Bálint József asztalos saját készítésű keményfa és festett butorokat tart raktáron. 778

Maradékáruház, Csapó-utca 26. legolcsóbb bevásárlási forrás. Nagy választék kartonokban, vásznakban, kanavásznak, kendők óriási választékban. Tisztviselőknél árengedmény. 779

Zománcos lemezdedény olcsón beszerezhető Bakos vaskereskedésben Csapó-utca 88. 800

Elsőrendű kárptós

Szabó József Varga-utca 1. Szent Anna-utca sarok. Kész hencserek raktáron.

KEVES pénzért jó ruhát venni, Véghz kell menni, Vár-u. 2.

MEGREDELÉSRE finom öltöny másfél milliótól, fazondíj négyezerértől. — Piskoly uriszabó üzletében, Kossuth-utca 58. sz.

Iparosok! Színes munkáing 45 ezer K, zefir ing 50,000 K, zefir ing I. 58000, lábravaló sárga 30000, lábravaló fehér 38,000 korona Révész áruházban, Csapó-utca 21.

Puch kerékpárok, Dunlop Dekagumik, kerékpár alkatrészek gyári raktára és nagy javító műhelye Molnár testvérek, Nagytemplomnál.

Máthé János műszaki szerelő. Elvállal központi fűtés, ipari gőzvezeték, vízvezeték, csatornázás, szellőzés, fűrdő, egészségügyi, bádog és speciális gázberendezéseket, e szakbei javításokat és vidéki munkákat jóállással, elsőrendű kivitelben. Iroda és műhely: Csapó-utca 24. Telefon 3—21. sz.

Szőnyegek, függönyök, különféle terítők, pokrócok, bőrvásznak, butorszővetek, grádlík, stb. mindenkor a legolcsóbban Horn és Erdélyinél Debrecen, Kossuth-u. 19.

Figyelem! Győződjön meg, hogy olcsón és szépen csak akkor ruházódhat, ha Klein Lipót rőfős-, posztó- és kész férfiruha-üzletében vásárol. Mértékutáni szabósság. Dégenfeld-tér 8.

Sok pénzt takarít meg, ha cukorral édesített kávét Lindenfeldnél vesz.

Budai föld és festékáru nagy le rakat Lindenfeldnél, Dégenfeld-tér 10. sz.

Nagy kocsi raktár, használt és új kocsik kaphatók Neuländer kocsi-gyárban.

Festékek, lakkok, zománcok, különleges szobapadló lakkok, karbolíneum kapható — Klein Vilmos festékkereskedőnél, Arany János-utca 10. (az udvarban).

Háló, ebéd, konyha berendezés, kerti ernyők, nyugágyak, sodrony, matrac, gyermek kocsik nagy választékban. Olcsó árainmról kérem meggyőződni. Fenyvesi butor-áruház, Kistemplomnál.

Czeglédy I. uri fodrász, Csapó-u. 54. sz. (Kölcséi-u. sarok). Feltűnő olcsó kiszolgálási árak. Új üzlet. 765

Elcserelem közönten levő egy-szoba, konyha, mellékhelyiséggel lakásomat hasonló helyen két szoba, konyha és mellékhelyiséges lakásért ráfizetés mellett. Cim a Debreceni Független Újság kiadóhivatalában.

Egy darab Taurus tennis labda csak 28 ezer korona Emerich Samunál, Dégenfeld-tér.

Szandálok olcsón kaphatók Emerich Samu cégnél, Dégenfeld-tér, kenyéripac.

Óra- és ékszerjavítások 2 évi jótállással készülnek. — Levélváltásra házhoz megyek. Tört aranyat, ezüstérmekeket legmagasabb árban veszek. Pollák ékszerész, Piac utca 79.

Parkétanyag, kertigarnitúrák, szekérek, löcsők, agyak, széna-sági eszközök állandóan raktáron Rahmer Sándornál, Debrecen, Piac 43. Telefon 962. Neuschloss-Lichtig faipar Rt. Pestszentlőrinci Parkétgyűjtők, vetőgépek, acélek, boronák és minden egyéb mezőgazdagság vezérképviselője.

Befőttes uborkás üvegek, alkalmi ajándéktárgyak, képergetés, ablaküvegezés, gíttés legolcsóbb Koncznál Kálvin-tér. Tanuló felvétetik.

Ugorkás és befőttes üvegek legolcsóbb beszerzési forrás Berger üveg-, porcellánkereskedésében Piac-utca 66. Telefon 1120.

Vállalok gépszurozást, ruhahímzést, kézimunkaelőrajzolást. Nagy Gyula harisnyafűző, József kir. herceg-utca.

Tisztviselőik érdekében. 10,000 méter csodaszép voál, karton, rumburgi vászon, delén, kelengyesifon kerül eladásra átlagos 21,950 koronás alkalmi árban. Kertész Jenő Piac-u. 19.

A legszebb plüss készül Péterfia 25. Iványinénál.

Vadászok figyelmébe! Fegyverek, ismétlő és forgópisztolyok, flóbertek vadászati felszerelések precízen töltött töltények, belföldi, külföldi hüvelyekben saját villanygéppel adagolva, ezredgrammnyi pontossággal. Fegyverek, ismétlő és forgópisztolyok szakszerű javítása, gyorsan és pontosan legolcsóbban eszközöltetik Ladányi puskaművesnél. Debrecen, Piac-utca 83.

FORGALMI ILLATSZERTÁR

Forgalmi PIAC-U. Olcsó hét 21. árak!

Szappan és pipere cikkekben.

Közeledik a vadászati évad! Vadászok jól teszik, ha fegyvereiket naponta már most beadják rendbehozás végett Ladányi puskaműveshez. Debrecen, Piac-u. 83.

Darabos szén, hazai és külföldi, tűzifa legolcsóbban Bartha szentelőpén, Ispotály-utca.

Bőfedélem, kátránypapír, elszigetelő, fedélszerp legolcsóbban Barthánál, Ispotály-utca.

Oltó és darabos mész, cement, gipsz, betonhomok legolcsóbban Barthánál Ispotály-utca.

Ocsó vegyes deszka és lécszebb tételekben is Barthánál, Ispotály-utca.

Mindennemű kocsik javítását, tartós fényezését, ugyszintén kárptozását, új kocsik megrendelését jutányosan vállalja Oláh Zsigmond kocsi-gyártó, Rákóczi u. 11.

Lengyel fest, tisztít legolcsóbban a legszebben férfi és női ruhákat. — Csapó 28 és 95.

Villamos motor készüléket, új tekeréslést készit, javit, átalakit Kovács Lajos elektro műhelye: Kossuth utca 29. Tanuló felvétetik. Telefon: 1170.

Edison elektrotechnikai és bronzműves iparvállalat, Széchenyi utca 14. sz. Vállal: villamos világítási berendezéseket, motorok, dynamók javítását; csillárokat és szerelési anyagok legjutányosabb beszerzési forrása; évi jókarban tartást vállalunk. Gay és Ehrlich.

ARANYAT ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban VESZEK. STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. 1-30 em.

Bőrkezüket, szőrméket, férfi és női ruhákat fest minden színre, tisztit és mos kifogástalanul, legolcsóbban Libándy kelmefestő, Debrecen, Péterfia 4.

RÉSLETFIZETÉSRE. Pálínkfőző-mosó- és lekvárfőzőüstök legolcsóbban kaphatók részletfizetésre is Mándoki rész-művesnél Debrecen, Arany János-utca 13. sz. a l. Telefon 12—42.

HENCSEREK, plüss, szövet, bő, vászon, diványok, afrik lőszőr matracok, szalon és bõrgarnitúrák készen kaphatók Debreczenszky kárptosnál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok.

GAZDALKODÓK! Legjobb és legolcsóbb csizmát csak Horoghnál kaphatnak. Vár-utca 2.

Ha nincsen pénze és szüksége van vászon, zefir, kanavász, férfi és női fehérnemű, szövet, bélésáru, harisnya zoknira, úgy keresse fel Kaisert, Piac-utca 7., hol kedvező fizetési feltételek mellett vásárolhat.

KERESLET

Géplakatos tanuló felvétetnek Arany János-utca 37. Ehrenreich.

Tanulót, esetleg kettőt is iskolai időnyre lakás és teljes ellátásra elfogad özv. dr. Breider Mór, Széchenyi-utca 49. 787

Kiszolgáló női főlvételre keres Király István kereskedő, Dégenfeld-tér 11 szám.

Egy minden es leányt, esetleg bejárónót keresek 15-re. Batthyány u. 17., utcai lakás.

Intelligens fiut vagy leányt tanulónak felvesz Liener fényképész.

Szakképzett gazdálkodó, izraelita, 20 évi gyakorlattal, gazdaságban állást keres. Legjobb referenciák. Biztosítékkal rendelkezik. — Cim a Debreceni Független Újság kiadóhivatalában.

Banktisztviselő nagy gyakorlat állást keres szeptember elsejére. Cim a kiadóhivatalban. 770

Tanulót fizetéssel fővesz Király István fűszerkereskedő, Debrecen, Dégenfeld-tér 11. sz.

Elcserelem 1 szoba, konyha és spájzból álló lakásomat hasonlóval. Csillag-utca 15.

Kimérőledényt keresünk azonnali belépésre. Debreceni Ecetgyár Részvénytársaság. Széchenyi-u. 13. 866

Kifutó fiu tisztességes házból való felvétetik. Szántó Mór és társa cégnél. 868

Sütőasszonyok Korona kenyérgyárban felvétetnek. Jelentkezni Bethlen-u. 23. 862

Kenyerűgyűzők óvadékkal 800000 korona fix, kenyér, sütemény és perizetés mellett felvétetik Korona kenyérgyárban. Jelentkezni lehet Bethlen-u. 23. 863

18 éves jól számoló fiu kocsiának felvétetik a Korona kenyérgyárban. Jelentkezni Bethlen-u. 23. 864

Hetést keresünk. Eisenberg testvérek, Hatvan-u. 35.

Kézi kocsit megvételre keresek. — Cim Papirforgalmi Piac-u. 83. 841

Pénzbeszedő vagy hasonló állást keres kereskedősegéd kauceióval. Teleki-u. 3. Keresztépület. 842

Elveszett kis fekete kutya kedd este. Hazajuttatónak jutalom. Rákóczi-u. 48. 815

Egy jó erős csizmamunkás csizma diasegéd aljamunkára felvétetik. Fizeték páronként 40 ezer koronát. — B. Tóth Gyula Homokkert-utca 1. sz. a bábaképezzével szemben. 814

Érettsgízett leány szény igények kel bármínő foglalkozást keres Horváth Erzsébet. Főpostarstante. 817

Pincértanulónak ügyes fiu felvétetik az Angol királynő éttermében. — 830

Egy cipészegéd raktári munkára felvétetik. Cegléd-utca 6. Klein 829

Elveszett a Máté-uton 1 világos pej kanca ló, kis fiával. A csikó sárga piszta. 11 napos. A ló bal combján D. I. monogramman. Aki tud róla, jutalom ellenében értesítsen. Debrecen, Eötvös-utca 58.

Butorozott szobát keresek 1 gyermekes család részére. Agynemű nem szükséges. Boldogfalvi-ut 2. 827

Könnyebb irodai alkalmazást keres kezdő leány, aki gépirást is tud. Megkereséseket a kiadóhivatalba „Kezdő” jellegre.

Egy tanuló felvétetik Nagy és Zsurza Árpádtér 89. szám. 831

Üzletszerző és egy kifutó leány vagy fiu kerestetik. Pataky, Csapó-u. 19., udvari keresztépület. 804

Kiszolgáló leány gyakorlott, csak jó számoló felvétetik azonnali belépésre Szabó Györggy fűszerüzletében, Wesselényi-tér 2. 810

ELADÁS

Saját műhelyemben készült fényezett hálószoba, konyha berendezés, kétszárnyú teleajtó eladó. Tanuló felvétetik. Lusztig asztalos, Deák Ferenc-u. 10.

Eladó ház üzlettel és azonnal beköltözhető lakással Boldogkert, Erskert-u. 11 b), valamint Csóka-u. 16. sz. 1228 négyzetgöl gyümölcsös.

Ritka alkalom! Tisztviselőtelepen alapincézett modern villa öt parkettes szobával, fűrdőszobával, teljes komforttal, parkirozott 300 négyzetgölös kerttel, lakó nincs, a vételkor beköltözhető. Nyolc és fél vagon buzáért eladó. Máté-iroda, Széchenyi-u. 55.

9 katasztrális hold jöltermő homoki föld, sámsoni köveuton közvetlen vámházzal szemben eladó. — Értekezni lehet Kegyes sarkoraktár, Piac-u. 58. 767

Sauer-vadászpuska 16-os, eektoros, Krupp speciális csövekkel, mindkét cső csokkfurattal, angol aggyal, kiváló löképeséggel, békebeli gyártmány, tokkal együtt 1500 aranykoronáért eladó. Cim megtudható az Egyetértés kiadóhivatalában. 768

Szép konyhaszekrény jutányos áron eladó. Ehrenfeld asztalos. Vendég-utca 84. 789

Hálószoba butor, plüss divány és egyebek eladók. Hatvan-u. 13. 867

Eladó egy üvegajtó tokkal, József kir. herceg-u. 45. 846

Nagyon szép díszes rézcsillár eladó. Iskola-utca 8.

Eladó bõrgarnitúra, könyvtartó, íróasztal, zongora, ebéd, háló consultükör és hencser. Hatvan-u. 17. emelet. 852

Eladó fehér konyhabutor, kis jég-szekrény, ruhaszekrények, ágyak, asztalok, székek, vaskályha és lisztes láda. Hatvan 17., emelet. 856

Eladó több jókarban levő, használt női kabát. Haasné, Kossuth 26. 836

Ferenc József öltöny hibátlan, közeptermeter eladó. Csapó-u. 4. 837

Házépítők! Sámsoni köveut mentén, Katz-telepen 489 négyzetgöl föld, két ház hely eladó. Tulajdonosa Kovács János, Apaffy-u. 28. 838

Fekete taft női ruha eladó. Csapó-utca 4. I. 839

Bor Bocska-kerti, 100 hektó, hordónként is eladó. Bővebbet iparkamarai tőzsdében. 840

Egy férfi, egy női bicikli eladó. — Csillag-utca 45. 865

Eladó rizlingbor nagyban és hordónként Batthyány-u. 11. 816

Eladó fajtisza nőstény farkaskutya. Cim a Hajdúföld kiadóban.

7 és fél mm. buza eladó. Erőss Lajos-u. 13. sz. 812

Olasz hegedű és feles gyermekhegedű jutányosan eladó Tanczornél, Piac 19. 811

Szekrények, villanyfelszerelések, vaskosarak, vas mosdó, zománcos fedők, székek, teknő, tézszasztörök, hordók, gyermekszék eladó. Rákóczi-utca 21. 835

Eladó jég-szekrény, katlan üsttel, konyhai edénytartó pole, nagy halfőző, zsiros bõdönök, fűrészállvány fűrészel, tizedes mérleg. Piac-u. 44. Ajtó 4. 833

Eladó szőlő. Sestakert, Poroszlaut 79. Értekezhetni Eötvös-u. 67. 832

Nagy íróasztal, diófa furnéros pörös, szép, eladó Maróthy-u. 3. 809

Föld eladó, ketholdas az Ondódon, van 5—10 és 25—30 holdas is. Azonkivül bérbeadó kisebb-nagyobb. Pataki Csapó-u. 19., keresztépület. 802

Bőrszékek, kisképek potomáron eladók Timár-u. 11. 806

Eladó egy szeker föld tengoriszár Korponay-utca 8. alatt. 853

VÁSZONKALAP

női és férfi legolcsóbb árban WERNERNÉL. PIAZ-UTCA 72. SZÁM.